

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра практичної психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
Лілія ПРОКОП
15 червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Практикум із загальної психології

обов'язкова

Освітньо-професійні програми: Практична психологія

Соціальна психологія

Спеціальність: С4 Психологія

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум із загальної психології» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Практична психологія», «Соціальна психологія»

Розробники:

Канівець Т.М., доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент

Ілашук М.М., асистент кафедри практичної психології

Звоздецька І.В., асистент кафедри практичної психології, кандидат юридичних наук, асистент

Викладачі, що забезпечують читання даної навчальної дисципліни:

Канівець Т.М., доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент

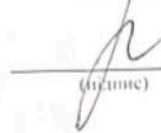
Ілашук М.М., асистент кафедри практичної психології

Звоздецька І.В., асистент кафедри практичної психології, кандидат юридичних наук, асистент

Погоджено з гарантми ОП

(підпис)

Валентина РАДЧУК

(підпис)

Ярослава АНДРЕЄВА

Затверджено на засіданні кафедри практичної психології

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри практичної психології

(підпис)

Валентина РАДЧУК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради факультету

(підпис)

Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Мета навчальної дисципліни «Практикум із загальної психології»: підготовка сучасного кваліфікованого спеціаліста, формувати у студентів уявлення та систематизувати знання не лише серйозної теоретичної бази, але й вільне володіння всім арсеналом методів, що використовуються в психологічних дослідженнях та майбутній практичній роботі.

Пререквізити. Курс «Практикум із загальної психології» передбачає тісний зв'язок з навчальною дисципліною «Загальна психологія».

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Практична психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» здобувачі вищої освіти мають набути таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність до самопрезентації та презентації результатів своєї професійної діяльності, здатність до керування власним життям та кар'єрою.

ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії та співпраці у команді.

ЗК 9. Здатність розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово, слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах.

ЗК 10. Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, формулювати результати дослідження у термінах і поняттях, прийнятих у психологічній науці та практичній психології, дотримуватися принципів надання психологічної допомоги, діяти на основі етичних міркувань, доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання)

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

СК14. Здатність обирати та практично застосовувати інструменти, види, форми та змістове наповнення психологічної просвіти відповідно до визначених напрямів та завдань, потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії.

СК15. Здатність визначати структуру, зміст, види психологічної допомоги, форми та методи відповідно до запиту та/або виявленої потреби у такій допомозі.

СК16. Здатність до рефлексії, самопізнання та самовдосконалення.

СК17. Здатність встановлювати, підтримувати та розвивати професійні контакти, співпрацювати з профільними фахівцями та професійними організаціями у сфері охорони здоров'я, соціального захисту, охорони правопорядку, представниками територіальної громади та іншими зацікавленими сторонами щодо виконання трудових функцій.

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч.з використанням інформаційно комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики, тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР21. Визначати та обирати зміст, вид та форму психологічної допомоги відповідно до ситуації потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії.

ПР22. Аналізувати та оцінювати власний психологічний та емоційний стан, причинно-наслідкові зв'язки поведінкових реакцій та управляти ними.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Практикум із загальної психології					
Форма	Рік підг	Семестр	Кількість	Кількість годин	Вид

навчання	отовки		кредитів	годин	змістових модулів	Лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	підсумково контролю
Денна	1-й	П-й	5,0	150	2	-	60	-	-	90	-	іспит
Заочна	1-й	П-й	5,0	150	2	-	14	-	-	136	-	іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми практичних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МЕТОДИ НАУКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ. ПСИХІКА. КОМПОНЕНТИ ПСИХІКИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА.											
Тема 1. Проблема методу дослідження в загальній психології.			4			7			1			8
Тема 2. Основні методи психології: - спостереження; - експеримент.			4			7			1			8
Тема 3. Психодіагностичні методи психології: - методи опитування (бесіда, анкетування, інтерв'ю, тести); - аналіз продуктів діяльності; - біографічний метод; - метод узагальнення			4			7			1			8

незалежних характеристик;												
Тема 4. Проективні тести			4			7			1			8
Тема 5. Дослідження відчуттів та сприймання			4			7			1			8
Тема 6. Дослідження уваги.			4			7			1			8
Тема 7. Дослідження пам'яті			4			7			1			8
Тема 8. Дослідження мислення.			4			7			1			8
Тема 9. Дослідження мовлення.			4			7			1			8
Тема 10. Дослідження уяви.			4			7						8
Разом за М 1			40			70			9			80
Теми практичних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВІ ПРОЦЕСИ. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ											
Тема 1. Дослідження емоцій.			3			2			1			7
Тема 2. Дослідження почуттів.			2			2						7
Тема 3. Дослідження волі.			2			3			1			7
Тема 4. Дослідження темпераменту			3			2			1			7
Тема 5. Дослідження характеру.			2			3						7
Тема 6. Дослідження здібностей.			3			2			1			7
Тема 7. Дослідження особистісних якостей.			3			3			1			7

Тема 8. Соціометрія та референтометрія			2			3						7
Разом за М 2			20			20			5			56
Усього годин	150		60			90	150		14			136

Тематика практичних занять з переліком питань

Змістовий модуль 1. Методи наукової психології. Пізнавальні процеси.

Тема: Проблема методу дослідження в психології.

1. Поняття методу наукових досліджень.
2. Характеристика загальнонаукових методів дослідження.

Тема: Вимоги до методів психологічної науки.

1. Характеристика особливостей психологічного дослідження.
2. Вимоги до методів психологічного дослідження.

Тема: Структура методів наукової психології.

1. Класифікація методів психології за Ананьєвим.
2. Структура методів психології.

Тема: Етапи психологічного дослідження.

1. Характеристика підготовчого етапу дослідження.
2. Етап збирання емпіричних даних.
3. Етап обробки результатів.
4. Проблема інтерпретації та формування висновків.

Тема: Спостереження.

1. Поняття про спостереження як емпіричний метод отримання даних.
2. Види спостереження.
3. Вимоги до проведення спостереження.
4. Вимоги до особистих якостей дослідника.
5. Проведення спостереження за дітьми віком від 3 до 6 років.
6. Проведення спостереження за дітьми віком від 7 до 14 років.

Тема: Експериментальний метод в психології.

1. Поняття про експеримент.
2. Види експерименту.
3. Правила проведення експерименту з особистістю.
4. Проведення експериментального дослідження.

Тема: Психологічні тести.

1. Поняття про тестове дослідження. Функції тестів.
2. Різновиди тестів.
3. Умови правильного проведення тестування.
4. Вимоги до тестів.
5. Соціальні та етичні аспекти тестування.
6. Проведення тестів-опитувальників (“шкала оцінки потреби в досягненні”, “шкала оцінки мотивації схвалення”), тестів-завдань (“вербальний тест Айзенка”), проєктивних тестів (“неіснуюча тварина”, “будинок, дерево, людина”, “автопортрет”).

Тема: Опитування.

1. Поняття про метод опитування. Види і типи опитування.
2. Поняття про інтерв'ю та бесіду. Вимоги до побудови запитань.
3. Вимоги до проведення бесіди.
4. Проведення інтерв'ю.
5. Складання анкети.

Тема: Проведення тестів завдань.

1. Вправляння у проведенні тестових завдань. “Вербальний тест Айзенка”.

Тема: Проведення тестів – завдань.

1. Вправлення у проведенні проєктивних тестів “Неіснуюча тварина”, “Будинок, дерево, людина”, “Автопортрет”.

Тема: Проведення інтерв'ю.

1. Вправлення у вмінні проводити інтерв'ю.

Тема: Метод опитування.

1. Поняття про метод опитування .
2. Види та типи опитування.
3. Вимоги до побудови опитувальників.
4. Вправлення у проведенні опитування

Тема: Складання анкети.

1. Поняття про методи анкетування.
2. Вимоги до складання анкет.
3. Складання анкети та проведення анкетування.

Тема: Соціометричний та референтометричний методи.

1. Поняття соціометрії.
2. Соціограма. Види соціограми.
3. Референтометрія та її особливості.
4. Проведення соціометричного дослідження.

Тема: Аналіз продуктів діяльності. Біографічний і трудовий метод

1. Аналіз продуктів діяльності.
2. Біографічний (монографічний) метод.
3. Трудовий метод.
4. Метод узагальнення незалежних характеристик.
5. Метод самозвіту.

Тема: Метод узагальнення незалежних характеристик.

1. Поняття про метод узагальнення незалежних характеристик.
2. Вправлення у проведенні методу самозвіту.
3. Набуття навичок правильної інтерпретації його результатів

Тема: Відчуття.

Завдання 1. Дослідження ролі відчуттів у пізнавальній діяльності людини.

Завдання 2. Дослідження зорових відчуттів.

Завдання 3. Дослідження м'язово-суглобових відчуттів.

Тема: Сприймання.

Завдання 4. Дослідження сприймання форми.

Завдання 5. Дослідження окоміру.

Завдання 6. Дослідження спостережливості (геометричні фігури, подібні малюнки).

Завдання 7. Дослідження точності локалізації слухових подразнень.

Завдання 8. Дослідження сприймання часу.

Завдання 9. Дослідження пізнавального контролю під час сприймання.

Завдання 10. Методика “Годинник”.

Завдання 11. Методика “Компас”.

Завдання 12. Методика “Поєднання розрізів”.

Тема: Увага.

Завдання 13. Дослідження вибіркової уваги.

Завдання 14. Дослідження концентрації уваги.

Завдання 15. Дослідження точності уваги.

Завдання 16. Дослідження розподілу уваги.

Завдання 17. Дослідження стійкості уваги.

Завдання 18. Дослідження переключення уваги.

Завдання 19. Дослідження об'єму уваги.

Тема: Пам'ять.

- Завдання 20. Дослідження мимовільної пам'яті.
Завдання 21. Дослідження обсягу короткочасної пам'яті.
Завдання 22. Дослідження смислової і механічної пам'яті ("пам'ять на числа", "пам'ять на образи").
Завдання 23. Дослідження опосередкованого запам'ятовування.
Завдання 24. Порівняльне дослідження безпосереднього та опосередкованого запам'ятовування абстрактних понять.
Завдання 25. Дослідження переважаючого типу запам'ятовування.
Завдання 26. Дослідження відтворення та впізнавання.
Завдання 27. Дослідження оперативної пам'яті.

Тема: Дослідження мислення.

- Завдання 28. Дослідження впливу установки на спосіб розв'язання задач.
Завдання 29. Дослідження аналітичного мислення.
Завдання 30. Дослідження рефлексивності мислення.
Завдання 31. Дослідження труднощів, що виникають у процесі визначення понять.
Завдання 32. Дослідження процесу порівняння.
Завдання 33. Дослідження рівня синтезу в розумовій операції людини.
Завдання 34. Дослідження рівня узагальнення в розумовій діяльності дітей різного віку.
Завдання 35. Дослідження швидкості протікання розумового процесу.
Завдання 36. Дослідження гнучкості мислення.

Тема: Дослідження уяви.

- Завдання 37. Дослідження продуктивності уяви.
Завдання 38. Дослідження індивідуальних особливостей уяви.
Завдання 39. Дослідження творчої уяви.

Тема: Дослідження мовлення.

- Завдання 40. Дослідження ригідності мислення.
Завдання 41. Дослідження темпу усної мовної діяльності.
Завдання 42. Дослідження еготизму.

Змістовий модуль 2. Індивідуально-психологічні особливості особистості

Тема: Емоції і почуття.

- Завдання 43. Дослідження настроїв.
Завдання 44. Дослідження тривожності.
Завдання 45. Дослідження емоційного відшукування.

Тема: Дослідження волі.

- Завдання 46. Дослідження наполегливості.
Завдання 47. Дослідження імпульсивності.

Тема: Дослідження темпераменту.

- Завдання 48. Дослідження сили нервової системи.
Завдання 49. Дослідження типу темпераменту.
Завдання 50. Дослідження властивостей темпераменту.

Тема: Дослідження характеру.

- Завдання 51. Дослідження схильності до ризику.
Завдання 52. Дослідження вольової саморегуляції.
Завдання 53. Дослідження характерологічних тенденцій.

Тема: Дослідження здібностей.

- Завдання 54. Дослідження розумових здібностей.
Завдання 55. Дослідження комунікативних та організаційних схильностей.

Тема: Дослідження особистісних якостей

- Завдання 56. Дослідження самооцінки особистості.
Завдання 57. Дослідження рівня домагань.

Індивідуальні науково-дослідні завдання

Тематика рефератів, есе

1. Значення психологічних знань для педагогічної теорії і практики.
2. Наукове і побутове розуміння психологічних явищ.
3. Моделювання як метод психологічного дослідження.
4. Експеримент як метод вивчення в природничих науках та його застосування при вивченні психіки.
5. Можливість дослідження особистості за допомогою експерименту.
6. Розуміння іншої людини в контексті науки психології.
7. Розвиток свідомості людини в онтогенезі.
8. Психологічні дослідження високо розвинутих інстинктивних форм поведінки у тварин.
9. Проблема несвідомого в психології.
10. Джерела, фактори, умови і рушійні сили розвитку особистості.
11. Зв'язок відчуттів з властивостями внутрішнього і зовнішнього середовища організму.
12. Психофізіологічні механізми формування відчуттів.
13. Зорові відчуття у людей і тварин.
14. Порушення відчуттів і можливості їх корекції.
15. Психологічні закономірності сприйняття часу.
16. Сенсорно-перцептивна організація особистості.
17. Розвиток сприймання у дітей.
18. Прийоми розвитку уваги.
19. Порушення уваги та їх корекція.
20. Способи привертання, утримання і розвитку уваги .
21. Індивідуальні особливості прояву уваги школярів та їх врахування в навчальній діяльності.
22. Теорії пам'яті в психології.
23. Біологічні та психологічні механізми пам'яті.
24. Проблеми кібернетики і моделювання пам'яті.
25. Взаємозв'язок та взаємодія різних видів пам'яті у людини.
26. Практичні висновки-рекомендації по покращенню пам'яті.
27. Психологія творчого мислення.
28. Особистісні риси творчої людини.
29. Порівняльна характеристика емпіричного і творчого мислення.
30. Розвиток і взаємозв'язок мови і мислення.
31. Проблема психодіагностики інтелектуального розвитку.
32. Психологія творчого мислення.
33. Проблема онтогенезу мислення.
34. Проблемні ситуації в мисленні і навчанні.
35. Проблема діагностики розумових здібностей.
36. Теорії емоцій.
37. Емоції і сучасна художня творчість.
38. Специфіка процесів уяви в пізнавальній і творчій діяльності.
39. Прийоми створення образів уяви.
40. Імажитивні здібності і можливості їх розвитку.
41. Здібності, обдарованість і талант: взаємозв'язок і відмінності в цих явищах.
42. Генотип, властивості нервової системи та здібності людини.
43. Характеристика основних підходів до вивчення проблеми темпераменту.

44. Проблема співвідношення вікових та типологічних особливостей темпераменту.
45. Прояви психологічних властивостей темпераменту в пізнавальних процесах особистості.
46. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності.
47. Залежність стилю спілкування від властивостей темпераменту.
48. Особистість і темперамент.
49. Вікові особливості становлення рис характеру у людини.
50. Самовиховання характеру.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МЕТОДИ НАУКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ. ПСИХІКА. ОМПОНЕНТИ ПСИХІКИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА		
1	Тема 1. Проблема методу дослідження в загальній психології.	7	8
2	Тема 2. Основні методи психології: - спостереження; - експеримент.	7	8
3	Тема 3. Психодіагностичні методи психології: - методи опитування (бесіда, анкетування, інтерв'ю, тести); - аналіз продуктів діяльності; - біографічний метод; - метод узагальнення незалежних характеристик;	7	8
4	Тема 4. Проективні тести	7	8
5	Тема 5. Дослідження відчуттів та сприймання	7	8
6	Тема 6. Дослідження уваги.	7	8
7	Тема 7. Дослідження пам'яті	7	8
8	Тема 8. Дослідження мислення.	7	8
9	Тема 9. Дослідження мовлення.	7	8
10	Тема 10. Дослідження уяви.	7	8
	<i>Разом</i>	70	80
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВІ ПРОЦЕСИ. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ		
1	Тема 1. Дослідження емоцій.	2	7
2	Тема 2. Дослідження почуттів.	2	7
3	Тема 3. Дослідження волі.	3	7
4	Тема 4. Дослідження темпераменту.	2	7
5	Тема 5. Дослідження характеру.	3	7
6	Тема 6. Дослідження здібностей.	2	7
7	Тема 7. Дослідження особистісних якостей.	3	7
8	Тема 8. Соціометрія та референтометрія	3	7
	<i>Разом</i>	20	56
	<i>Разом</i>	90	136

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МЕТОДИ НАУКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ. ПСИХІКА. ОМПОНЕНТИ ПСИХІКИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

Тема 1. Проблема методу дослідження в загальній психології.

Завдання 1.

За матеріалами прочитаної статті, опублікованої в психологічному журналі і яка містить опис емпіричного дослідження, відтворити програму, яка лягла в його основу. Дати відповіді на запитання: яку проблему вирішують автори за допомогою даного дослідження? В чому новизна і актуальність дослідження? Які цілі і завдання дослідження? Виявити об'єкт і предмет дослідження. Визначити ключові поняття дослідження. Проаналізувати вибірку і способи збору, обробки і аналізу даних, використаних у дослідженні.

Завдання 2.

Студенти виступають в ролі замовників або виконавців дослідження. «Замовники» пропонують проблему дослідження, а «дослідники» розробляють його програму. «Замовники» виступають головними експертами запропонованої програми дослідження.

Тема 2. Основні методи психології: (спостереження; експеримент).

Завдання 1.

Шляхом спостереження за шкільним класом чи студентською групою порівняйте показники зацікавленості під час будь-яких двох учбових занять. Для реєстрації результатів використовуйте систему ознак.

Завдання 2.

Складіть максимально повну програму стандартизованого спостереження за самостійно сформульованою вами гіпотезою. Розкажіть про те, як на практиці можна здійснити таке спостереження.

Завдання 3.

Проаналізуйте наведений нижче список. У вас є 10 хвилин для підготовки і 30 хвилин, щоб відшукати перелічені предмети і принести їх в аудиторію.

Предмети для «полювання за сміттям»:

- книга, в заголовку якої є слово «команда»;
- анекдот про команду, який ви розповісте в групі;
- автограф викладача ЧНУ на його книзі (автора чи співавтора);
- сувенір, присвячений Чернівцям;
- газетна стаття, присвячена команді;
- пісня про команду, яку потрібно виконати всій групі;
- зображення (фотографія) команди;
- соснова шишка;
- лист кольорового паперу формату А4;
- монета іноземної валюти;
- поштова листівка;
- екзотичний фрукт;

- використаний театральний квиток;
- три банки овочевих консервів;
- жива комаха;
- визначення «групової згуртованості», яке ви зачитаете групі;
- набір китайських паличок для їжі.

Умови роботи: ваша команда завжди повинна бути разом, тобто, ви не можете розділитись і шукати предмети паралельно. Якщо один з членів команди заходить куди-небудь, решта повинні або зайти також, або почекати біля входу. Під час проведення експерименту в групі присутній спостерігач.

Виконаним вважається завдання, якщо група вклалася у визначений термін. За кожну хвилину запізнення штраф – не зараховується один принесений предмет зі списку. Таким чином не зараховується стільки предметів, на скільки хвилин запізнилася команда. Звірте годинники з годинником викладача до початку роботи.

Тема 3. Психодіагностичні методи психології: (методи опитування (бесіда, анкетування, інтерв'ю, тести); аналіз продуктів діяльності; біографічний метод; метод узагальнення незалежних характеристик;

Завдання 1.

Проаналізувати та проінтерпретувати матеріали проведеної бесіди.

Завдання 2.

Розробити план, провести пілотажне дослідження та аналіз результатів польового бліц-інтерв'ю.

Завдання 3.

Складіть приклади 8-10 питань для вільного інтерв'ю, яке передбачає виявлення особливостей впливу навчання у вищому навчальному закладі на розвиток особистості студентів.

Завдання 4.

Підготуйте план проведення стандартизованого інтерв'ю абітурієнтів на тему: «Мотиви вступу до вищого навчального закладу».

Завдання 5.

Провести методичну експертизу готових (використаних в яких-небудь дослідженнях) анкет, їх відповідності правилам розробки опитувальника (формі представлення запитань, відповідність формально-змістовним вимогам, відповідність цілям проведеного дослідження).

Завдання 6.

Розробити анкету для заочного опитування з наступною корекцією першого варіанту анкети.

Завдання 7.

Опишіть, яким чином ви організували б експертне оцінювання впливу умов навчання студентів на динаміку міри їх втомлюваності протягом робочого тижня.

Завдання 8.

Розробіть програму здійснення експертного оцінювання ефективності засобів підвищення ефективності організації навчального процесу у студентів психологічного факультету.

Завдання 9.

Поспостерігавши на протязі деякого часу за життям класу (студентської групи), здійсніть експертне оцінювання психологічної атмосфери.

Тема 4. Проективні тести

Завдання 1.

Провести та проаналізувати проективні методики з досліджуваними відповідно до віку: «Неіснуюча тварина»; «Аналіз почерку»; «Автопортрет»; «Будинок-Дерево-Людина»; «Малюнок сім'ї»; «Кактус»; «Безлюдний острів»; «Живий будиночок»; «Клякса»; «Сонце».

Тема 5. Дослідження відчуттів та сприймання

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Відчуття» та «Сприймання»

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 6. Дослідження уваги.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Увага».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 7. Дослідження пам'яті

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Пам'ять»

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 8. Дослідження мислення.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Мислення».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 9. Дослідження мовлення.

Завдання 1.

Студентам пропонується намалювати «коло спілкування», яке відображає індивідуальну комунікативну сферу. Визначити інтенсивність, тривалість та емоційний полюс спілкування з окремими значущими особами. Проаналізувати особливості спілкування зі значущими особами та з'ясувати якість цього впливу на життя особистості. Список рекомендованої літератури з курсу.

Завдання 2.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Мова і мовлення».

Завдання 3.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 10. Дослідження уяви.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Уява».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВІ ПРОЦЕСИ. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Дослідження емоцій.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Емоції».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 2. Дослідження почуттів.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Почуття».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 3. Дослідження волі.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Воля».

Завдання 2.

Повести та проаналізувати інтерактивну техніку «Стрічка».

Завдання 3.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 4. Дослідження темпераменту.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Темперамент».

Тема 5. Дослідження характеру.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Характер».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 6. Дослідження здібностей.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Здібності».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 7. Дослідження особистісних якостей.

Завдання 1.

Підібрати та провести вправи на розвиток з теми: «Особистість».

Завдання 2.

Підготувати збірник вправ для різних вікових категорій (дітей дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підліткового віку, дорослого віку, дітей з ООП).

Тема 8. Соціометрія та референтометрія

Завдання 1.

Виконайте соціометричне дослідження шкільного класу чи студентської групи.

Завдання 2.

Здійсніть за запропонованими даними соціометрію групи (в тому числі: соціоматрицю, соціограму концентричну, індекси статусу (для 5-ти осіб) та індекс психологічної взаємності групи). Зробіть висновки. Дайте психологічну характеристику групи.

Завдання 3.

Студентам пропонується написати звіт за результатами проведеного навчального дослідження. Звіт повинен містити теоретичні основи методу, а також опис навчального дослідження із викладом та аналізом отриманих результатів. До звіту додаються анкети соціометричного дослідження на всіх етапах «Груповий період».

Зразки практичних та самостійних завдань з навчальної дисципліни розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8412>

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

- *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;
- *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);
- *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуативне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, групова дискусія, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система контролю та оцінювання

Оцінювання поточної навчальної діяльності, підсумкового контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №2 від 24 лютого 2020 року).

<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYLONEosLySV/view>.

Методи контролю

Поточний контроль:

1. Усне опитування – контроль знань з теоретичних питань, викладених у лекційному матеріалі та вивчених при самостійному засвоєнні, шляхом опитування студентів у ході проведення практичних занять.

2. Практичні роботи – періодичний контроль знань, шляхом перевірки виконаних практичних завдань відповідно до тем які вивчаються курсом.

Тестування та вирішення проблемних завдань – контроль знань студентів шляхом перевірки засвоєння ними знань у застосуванні їх при відповіді на тестові питання і пояснення практичних завдань під час підбору до тем які досліджуються відповідно до вікової категорії.

Форма контролю

Модуль-контроль: перевірка знань, шляхом написання контрольної роботи, що включає ряд теоретичних питань, тестових та творчих завдань з обсягу викладеного та опрацьованого на практичних заняттях матеріалу та засвоєного студентами у звітний модульний період.

Іспит: перевірка та оцінювання знань студентів за результатами вивчення курсу (II).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (практичної та самостійної роботи студентів)																			Кількість балів (залікова робота)	Сумарна кількість балів	
Модуль №1											Модуль № 2										
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	к/р	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8			к/р
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	3	2	2	3	2	3	3	2	20	40	100
40											20										

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «відмінно» – якщо студент набрав 90-100 балів, глибоко і всебічно знає зміст питань курсу; логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє

високий рівень компетентності; здатний передбачати, прогнозувати, вирішує проблемні завдання.

В – «дуже добре» – коли студент набрав 80-89 балів, правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти. Вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії.

С – «добре» – коли студент набрав 70-79 балів, знає навчальний матеріал; оволодів досконало практичними навичками; аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші методичні підходи, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д – «задовільно» – якщо студент набрав 60-69 балів, в основному знає зміст питань курсу, але непереконливо відповідає, плутає поняття; невпевнено виконує практичні завдання, допускає неточності у теоретичних знаннях; не вміє оцінювати педагогічні та методичні явища, встановлювати взаємозв'язок теорії та практики

Е – «достатньо» – якщо студент набрав 50-59 балів, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до пояснення викладача; розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять; виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач.

FX – «незадовільно» з можливістю повторного складання – коли студент набрав 35-49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо володіє теоретичними знаннями, не знає наукових фактів визначень; виявляє низький рівень навичок пояснення і обґрунтування фактових явищ і ситуацій. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незадовільно» з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання – якщо студент набрав 1-34 бали, не опанував зміст курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Написання та захист реферату

2 бали – реферат підготовлений самостійно; відповідає запропонованій у програмі тематиці, відповідає структурі подібних наукових робіт, містить ґрунтовний аналіз проблеми за найновішими чи(і) фундаментальними класичними публікаціями, містить посилання на літературні джерела; проблематика висвітлена у рефераті у повній мірі; за рефератом зроблено змістовну лаконічну доповідь, яка продемонструвала ґрунтовні знання студента з даної проблеми.

1 бал – реферат підготовлений самостійно; відповідає запропонованій у програмі тематиці, відповідає структурі подібних наукових робіт, містить стислий виклад проблеми; посилання на застарілі літературні джерела або ж на сумнівні електронні ресурси; за рефератом зроблено доповідь, яка продемонструвала задовільні знання студента з даної проблеми.

0 балів – реферат підготовлений не самостійно; він не відповідає запропонованій у програмі тематиці, не відповідає структурі подібних наукових робіт, містить стислий виклад проблеми, однак не містить посилання на літературні джерела; студент не може доповісти за темою реферату, оскільки не має достатніх знань з даної проблеми.

Усна відповідь

1 бал – відповідь виявляє повні, ґрунтовні знання студента з поставленого питання; студент розуміє місце даних знань у системі вже наявної у нього інформації; чітко знає, як ці знання можуть бути застосовані на практиці.

0,5 бала – відповідь студента недостатньо повна, однак в основному правильна; студент не розуміє місце даних знань у системі вже наявної у нього інформації, однак в основному орієнтується у тому, як вони можуть бути застосовані на практиці.

0 балів – відповідь неправильна; студент не розуміє доцільність даних знань для практичної діяльності.

Комплексне завдання практичного характеру (підбір та укомплектування методик психологічного, психодіагностичного спрямування)

4 бали – студент підібрав батарею методик діагностики, що це дозволяє комплексно й разом з тим з мінімальними ресурсними затратами проаналізувати особливості у психологічному функціонуванні особистості чи максимально ефективно попрацювати над їх корекцією; студент добре знає суть та особливості проведення запропонованих ним методик, розуміє, на яких теоретичних засадах вони ґрунтуються і як вони можуть бути поєднані з іншими методами; робота якісно та естетично оформлена.

3-2 бали – студент підібрав батарею методик діагностики, що це дозволяє виявити наявні особливості у психологічному функціонуванні особистості чи попрацювати над їх корекцією; студент загалом орієнтується у змісті запропонованих ним методик; робота якісно та естетично оформлена.

1 – 0 балів – студент підібрав методики діагностики, але так, що це не складає єдиного комплексу заходів; студент не орієнтується у змісті запропонованих ним методик; робота неякісно та неестетично оформлена.

Ессе

2 бали – ессе стилістично адекватне, вповні відповідає темі і розкриває її, написане грамотно, літературною українською (або російською) мовою.

1 бал – ессе вповні відповідає темі і розкриває її, написане грамотно, літературною українською (або російською) мовою, однак не зовсім стилістично адекватне.

0,5 бала – ессе стилістично неадекватне, неповні відповідає темі і не розкриває її, написане грамотно, літературною українською (або російською) мовою.

Підготовка проекту та мультимедійної презентації за заданою темою

10 – 8 балів – підібрані *самостійно студентом* матеріали розкривають сутність питань, передбачених для висвітлення у проекті; слайди містять таблиці, схеми, рисунки, у яких в узагальненому вигляді подана основна інформація, необхідна для засвоєння студентами; слайди естетично та доцільно оформлені, додаються на цифровому носіїві; студент добре орієнтується у проблематиці й у презентації; проект має вагоме прикладне значення.

7 – 5 бали – підібрані матеріали розкривають сутність питань, передбачених для висвітлення у проекті; слайди містять мало таблиць, схем і рисунків, у яких в узагальненому вигляді подана основна інформація, необхідна для засвоєння студентами, а наповнені в основному текстовою інформацією, підбраною студентом самостійно; слайди естетично та доцільно оформлені, додаються на цифровому носіїві; студент в цілому орієнтується у проблематиці у презентації; прикладне застосування проекту нечітко означене.

4 – 2 бали – матеріали підібрані не самостійно; підібрані матеріали лише частково розкривають сутність питань, передбачених для висвітлення у проекті; слайди містять в основному текстову інформацію, узятую студентом з матеріалів, наданих викладачем; слайди не достатньо естетично оформлені, додаються на цифровому носіїві; студент погано орієнтується у проблематиці у презентації.

1-0 балів – матеріали підібрані не самостійно; вони не відображають основного змісту проекту; студент не орієнтується у проблематиці лекції.

Стандартизоване тестування

- 5 балів – правильно відповів щонайменше на 90% запитань.
4 бали – правильно відповів щонайменше на 75% запитань.
3 бали – правильно відповів щонайменше на 50% запитань.
2 бали – правильно відповів щонайменше на 25% запитань.
1 бал – правильно відповів на 10-20% запитань.
0 балів – правильно відповів менше, ніж на 10% запитань.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

1. Відповідність матеріалу навчальній програмі самостійної роботи.
2. Практичне значення вправ та їх використання на різних етапах розвитку особистості (обізнаність, індивідуальний підхід, вільність володіння практичним матеріалом, уміння правильно використовувати методики до відповідних груп, поєднання теорії з практикою).
3. Майстерність експериментатора-дослідника (відсутність скутості, відповідальність міміки і жестів. Поза, розташування у просторі. Вільне використання психодіагностичних методик, психологічних вправ та технік.
4. Техніка мовлення: постановка голосу, дикція, інтонація, паузи, темп і ритміка, мовленнєве дихання. Комунікативні здібності, вміння встановлювати контакт з аудиторією і підтримувати її увагу протягом всього практичного заняття.
5. Творчі здібності психолога-фахівця. Вміння відійти від стандартних підходів та шаблонів. Навички імпровізації. Виконання статусної ролі: спостерігач, психолог, керівник, організатор, фахівець, консультант тощо.
6. Використання новітніх освітніх технологій, ігрових та практичних методів роботи фахівців у різних сферах діяльності.

*Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
на підсумковому контролі*

На іспит з курсу «Практикум із загальної психології» студенту пропонується екзаменаційні білети, кожен білет містить три запитання. Перше питання оцінюється в 10 балів, друге – 15, третє – 15 балів, максимальна кількість балів 40.

Перші 10 запитань – теоретичні (тестові); 2-ге та 3-тє практичного характеру.

10-8 балів за перше питання та 15-13 балів за друге та третє питання студент отримує, якщо його відповідь є повною та розлогою, він наводить приклади методик, вправ, їхню мету та розкриває алгоритм проведення.

7-5 балів за перше питання та 12-9 балів за друге та третє питання студент отримує, якщо правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, але допускає поодинокі помилки в аналізі методики дослідження та її проведенні.

5-3 балів за перше питання та 9-6 балів за друге та третє питання студент отримує, якщо він здатний відтворити навчальний матеріал відповідно до пояснення викладача, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, наводить приклади методик.

3-1 балів за перше питання та 6-1 балів за друге та третє питання студент отримує, якщо відповідь студента правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача він здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки, наводить приклади методик та вправ, але не може розкрити особливості проведення.

**Перелік питань для самоконтролю й контролю навчальних досягнень
студентів**

1. Що вивчає практикум із загальної психології? Основні завдання. Етапи розвитку.
2. Який зв'язок практикуму із загальною психологією з іншим науками та галузями психології. Свою відповідь обґрунтуйте.

3. Дайте визначення поняття методу наукових досліджень.
4. Назвіть вимоги, що ставляться до методів психологічної науки.
5. Розкрийте структуру методів наукової психології.
6. Охарактеризуйте групу організаційних методів: порівняльний, лонгітюдний, комплексний.
7. Дайте характеристику емпіричних методів: основні й допоміжні.
8. Розкрийте суть методу обробки даних (кількісного та якісного аналізу).
9. Розкрийте суть інтерпретаційного методу.
10. Проаналізуйте етапи психологічного дослідження.
11. Що таке спостереження? Охарактеризуйте даний метод.
12. Які основні особливості методу спостереження?
13. Проаналізуйте існуючі види спостереження.
14. Як проходить спостереження? Які етапи при цьому можна виокремити?
15. Яким чином реєструються результати спостереження?
16. Розкажіть про метод самозвіту. Опишіть особливості.
17. Охарактеризуйте експеримент як метод емпіричного дослідження в психології.
18. Проаналізуйте особливості експерименту як методу досліджень.
19. Які помилки можливі під час організації експерименту? Яким чином їх можна уникнути?
20. Як провести експериментальне дослідження? Основні етапи дослідження.
21. Дайте пояснення, чим відрізняється тестування від експерименту? Які його основні особливості?
22. Які характеристики якості вимірювання вам відомі? Про що інформують дослідника значення коефіцієнтів кожної з них?
23. Назвіть відомі Вам різновиди тестів та охарактеризуйте їх.
24. Проаналізуйте відмінності між методами опитування та інтерв'ю.
25. Назвіть причини можливих спотворень інформації на різних етапах інтерв'ювання. Яким чином можна цьому запобігти?
26. На якому етапі проводиться обробка та інтерпретація зібраної інформації, її аналіз та співставлення результатів усного опитування з даними, отриманими за допомогою інших методів психологічного дослідження?
27. Назвіть основні види питань в анкеті.
28. Яких помилок припускаються недосвідчені дослідники на наступних етапах: а) розробки анкети; б) проведенні анкетування; в) під час обробки результатів?
29. Які вимоги висуваються щодо формулювання питань для анкети?
30. З якою метою використовують методу соціометрії у психології?
31. Назвіть позитивні та негативні сторони методу соціометрії.
32. Що таке соціограма? Які існують види соціограм?
33. Для чого вираховують соціометричні індекси? Їх види та формули.
34. Дайте визначення біографічного методу дослідження.
35. Проаналізуйте особливості застосування біографічного методу в психологічних дослідженнях.
36. В чому переваги і недоліки біографічного методу?
37. Охарактеризуйте метод вивчення продуктів діяльності.
38. Розкрийте особливості використання біографічного методу у психології.
39. Охарактеризуйте трудовий метод. Яке значення трудовий метод відіграє у розвитку психологічної науки.
40. Що Ви знаєте про метод узагальнення незалежних характеристик? Розкрийте особливості цього методу.
41. Що таке протокол і з якою метою його використовують у психології?

42. Розкажіть про особливості проведення спостереження за дітьми віком від 3-х до 6-ти років.
43. Розкажіть про особливості проведення спостереження за дітьми віком від 7-ми до 14-ти років.
44. У чому полягає суть експерименту як метода наукового дослідження? Вкажіть на специфіку видів експерименту.
45. Назвіть правила проведення експерименту з особистістю.
46. Назвіть правила проведення експериментального дослідження.
47. Вкажіть, з якою метою застосовується метод тестів? Назвіть функції тестів.
48. Дайте коротку характеристику різновидам тестів.
49. Розкрийте умови правильного проведення тестування. Назвіть, які вимоги ставляться до тестів.
50. Вкажіть на соціальні та етичні аспекти тестування.
51. Розкрийте особливості проведення проєктивних тестів «Неіснуюча тварина», «Будинок. Дерево. Людина», «Автопортрет», «Малюнок сім'ї».
52. В чому полягає зміст методу опитування? У яких формах він реалізується?
53. Розкажіть про інтерв'ю та бесіду як методи усного опитування. Вкажіть на вимоги до побудови запитань.
54. Розкажіть, за яких умов метод бесіди може дати важливі результати?
55. В чому полягають особливості проведення інтерв'ю?
56. Що таке анкетування? Розкрийте особливості складання анкети.
57. Розкажіть про соціометрію як метод дослідження. Які особливості проведення соціометричного дослідження?
58. Розкрийте поняття про відчуття. Види, властивості відчуттів. Їх характеристика.
59. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «К. Платонова Дослідження зорових відчуттів»?
60. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження м'язово-суглобових відчуттів»?
61. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження ролі відчуттів у пізнавальній діяльності людини»?
62. Розкрийте поняття про сприйняття. Види, властивості сприйняття. Їх характеристика.
63. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження властивостей сприймання»? варіанту: «Чого не вистачає на малюнках»?
64. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження властивостей сприймання»? варіанту «Упізнай, хто це»?
65. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження спостережливості» варіанту «За геометричними фігурами»?
66. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження спостережливості» варіанту «За двома малюнками»?
67. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження сприймання форми»?
68. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження точності локалізації слухових подразнень»?
69. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження пізнавального контролю під час сприймання»?
70. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження сприймання часу»?
71. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження сприймання просторових ознак» варіанту «Посідання розрізів»?
72. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження сприймання просторових ознак» варіанту «Годинник»?

73. Розкрийте поняття про увагу. Види, властивості уваги. Їх характеристика.
74. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження концентрації уваги»?
75. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження вибіркості уваги»?
76. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження розподілу уваги»?
77. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження стійкості уваги» варіанту «Коректурна проба»?
78. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження стійкості уваги» варіанту «Знайди і викресли»?
79. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження стійкості уваги» варіанту «Кільця Ландольта»?
80. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження переключення уваги»?
81. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження обсягу уваги»?
82. Розкрийте поняття про пам'ять. Види, індивідуальні особливості пам'яті людини. Їх характеристика.
83. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження опосередкованого запам'ятовування»?
84. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження безпосереднього та опосередкованого запам'ятовування абстрактних понять»?
85. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження особливостей опосередкованого запам'ятовування»?
86. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження опосередкованого запам'ятовування конкретних понять»?
87. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження осмисленого сприймання при запам'ятовуванні»?
88. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження переважаючого типу запам'ятовування»?
89. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження відтворення та впізнавання»?
90. В чому полягає мета й особливості проведення методик: «Дослідження короткочасної зорової пам'яті» та «Дослідження мимовільного запам'ятовування»?
91. В чому полягає мета й особливості проведення методик: «Дослідження обсягу короткочасної пам'яті» та «Дослідження оперативної пам'яті»?
92. Розкрийте поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності. Види мислення. Індивідуальні властивості мислення: самостійність, ширина, глибина, гнучкість, швидкість, критичність. Значення мислення в житті та діяльності людини.
93. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження впливу установки на спосіб розв'язання задач»?
94. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рівня аналізу і синтезу в розумовій діяльності дітей»?
95. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рівня синтезу в розумовій операції людини»?
96. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рівня узагальнення в розумовій діяльності дітей різного віку»?
97. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рівня операції порівняння в розумовій діяльності учнів різного віку (методика Д. М. Завалишиної)»?

98. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження процесу порівняння»?
99. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження аналітичності мислення»?
100. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рефлексивності мислення»?
101. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження швидкості протікання розумового процесу»?
102. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження видів мислення (Обведи контур або матриця Равена)»?
103. Розкрийте особливості вербальної комунікації: мова, її види, механізм і розвиток. Зв'язок мислення і мовлення.
104. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження об'єму активного словникового запасу (Назви слова, розкажи за малюнком)»?
105. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження пасивного словникового запасу»?
106. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження ригідності мовлення»?
107. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження темпу усної мовної діяльності»?
108. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження еготизму»?
109. Розкрийте особливості уяви, її властивості, види (мимовільна і довільна, відтворююча і творча). Індивідуальні особливості уяви.
110. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження продуктивності уяви»?
111. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження вербальної фантазії»?
112. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження індивідуальних особливостей уяви»?
113. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження творчої уяви»?
114. Розкрийте особливості емоцій та почуттів, їх значення в житті та діяльності людини. Основні емоційні стани, їх зовнішній вираз та необхідність управління ними в спілкуванні та діяльності.
115. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження настроїв»?
116. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Методика оцінки настрою»?
117. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Оцінка емоційних станів»?
118. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Шкала самооцінки тривожності»?
119. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження шкільної тривожності»?
120. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Аналіз професійної тривоги»?
121. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Самооцінка психічних станів»?
122. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Торонська Алекситимічна Шкала»?
123. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження емоційного відгукування»?
124. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Методика диференційної

діагностики депресивних станів»?

125. Розкрийте поняття про волю. Вольові властивості особистості. Шляхи виховання і розвитку волі.
126. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження наполегливості»?
127. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження наполегливості школярів у розумовій діяльності»?
128. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Оцінка розвитку вольових якостей»?
129. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження імпульсивності»?
130. Розкрийте поняття про темперамент. Типи темпераменту. Темперамент і типи вищої нервової діяльності.
131. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження темпераменту за методикою Я. Стреляу»?
132. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження сили нервової системи»?
133. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Формула темпераменту»?
134. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження типу темпераменту за методикою Г. Айзенка (ЕРІ)»?
135. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Вивчення типу характеру за К. Юнгом»?
136. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження властивостей темпераменту за методикою В. М. Русалова»?
137. Розкрийте поняття про характер. Структура характеру (воля, інтелект, емоції). Характер і вольові якості особистості. Характер і особистість (спрямування на себе і на оточуючих). Формування, самовиховання та перевиховання характеру.
138. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження характерологічних тенденцій»?
139. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження характеру особистості»?
140. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження схильності до ризику»?
141. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження вольової саморегуляції»?
142. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження акцентуацій характеру»?
143. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур»?
144. Розкрийте поняття про здібності. Біологічне і соціальне в здібностях людини. Взаємозв'язок здібностей, знань, умінь, навичок. Види здібностей: загальні і спеціальні.
145. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження схильностей особистості Л. Йовайши»?
146. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження розумових здібностей»?
147. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження інтересів (ДДО – за Клімовим Є. О.)»?
148. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження комунікативних та організаторських схильностей (КОС)»?
149. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження

- спрямованості інтересів»? Варіант 1. Карта інтересів; Варіант 2. Анкета інтересів.
150. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження професійної готовності Л. Кабардової»?
151. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження типології особистості та привабливого професійного середовища (за Д. Голландом)»?
152. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження здібностей до педагогічної діяльності»?
153. Дослідження комунікативних та організаційних схильностей.
154. Розкрийте поняття про особистість у психології. Рівень домагань і самооцінка. Можливості зміни самооцінки.
155. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження самооцінки особистості»?
156. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження самооцінки»? Варіант 1. Методом Дембо-Рубінштейн; Варіант 2. Методом самооцінки учнів середніх і старших класів (А.М.Прихожан).
157. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження самоставлення С. Р. Пантелєєва»?
158. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рівня домагань за моторною пробою Шварцландера»?
159. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження рівня домагань на основі вибору карток»?
160. В чому полягає мета й особливості проведення методики: «Дослідження егоцентризму»?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на визнання результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній/інформальній освіті, що за тематикою й змістом відповідають як навчальній дисципліні загалом, так і її окремим темам, індивідуальним завданням.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти курсу:

- «Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (П.7)

<https://www.chnu.edu.ua/media/mp1hio45/polozhennia-pro-osvitnii-protses.pdf>

- «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»

<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної/інформальної освіти забезпечується через оприлюднення вищезазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри (протокол №1 від 27.08.2025р.) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну/інформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу.

У межах поточного чи підсумкового контролю (іспиту) до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Освіторія», «На урок» тощо. Кількість балів,

що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату, то він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри студент може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна:

1. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.Щ., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. Посібн. – 7-ме вид. – Київ : Каравела, 2019. 280 с.
2. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування : навч. посібник, 2-е вид. Київ : ВСВ «Медицина», 2018. 216 с.
3. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум : навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2020. 352 с.
4. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навчально-методичний посібник. Ч.1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
5. Канівець Т. М. Практичний матеріал до курсу «Спецпрактикум з соціальної психології»: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – Чернівці, 2016. 112 с.
6. Канівець Т.М., Матейчук Н.Г., Фесун Г.С. Психологія. Теоретичний та практичний аспекти : Навчальний посібник для студентів ВНЗ. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 260 с.
7. Канівець Т. М. Лекційний матеріал до курсу «Спецпрактикум з соціальної психології» : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Чернівці, 2016. 132 с.
8. Канівець Т. М., Матейчук Н. Г., Фесун Г. С. Психологія. Теоретичний та практичний аспекти : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 260 с.
9. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. посібник / укл. В. М. Радчук, Г. С. Фесун, Т. М. Канівець. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. 200 с.
10. Поліщук С. А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів : навчально-методичний посібник. Суми : Університетська книга, 2020. 134 с.

Додаткова:

1. Ален Грі, (2022). Ігри та розваги активіті енциклопедії Алена Грі. Видавництво РАНОК, 2020 р.
2. Вишко Т. Дихай і живи. Як опанувати себе в кризових ситуаціях. (Серія «Саморозвиток») Харків : Віват, 2023. 192 с.
3. Вознесенська О. Л., Сидоркіна М. Ю. Арт-терапія у подоланні психічної травми : практичний посібник. Київ : Золоті ворота, 2016. 202 с.
4. Гордон Дж. С. Трансформація травми / пер. з англ. Г. Сташків. Львів : Літопис, 2023. 352 с.
5. Грі А. Ігри та розваги активіті енциклопедії Алена Грі. Видавництво РАНОК, 2020. 64 с.
6. Клейнман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше! Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля». 2019. 192 с.
7. Колпакчи О. Арт-терапія: курс лекцій. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 288 с.

8. Мерфі Дж. Сила підсвідомості. Як спосіб мислення змінює життя. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. 288 с.
9. Могильник А., Яцухненко М. Психолог на зв'язку. Порадник для людей, які обирають жити Життя у війну. Київ : Приватне підприємство «Рекламна агенція Да Вінчі», 2023. 172 с.
10. Мур Г. Числові ігри для розумних дітей. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. 192 с.
11. Основи психології та педагогіки (психологія): Робочий зошит. 3-є вид., випр. й доп. / укл. Н. Г. Матейчук, О. П. Степаненко, Т. М. Канівець. Чернівці, 2019. 124 с.
12. Психологія : Робочий зошит № 2 : навчальний посібник 2-є вид., випр. й доп. / уклад. : Н. Г. Матейчук, О. П. Степаненко, Т. М. Канівець. Чернівці, 2019. 96 с.
13. Самооцінка і самоцінність. Техніки підтримки особистості : метод. посібник / за ред. Курганської Т. Київ : ТОВ «7БЦ», 2023. 276 с.
14. Улунова Г. Є. Посібник для тренерів. Арт-терапевтичні засоби відновлення у воєнний час (програма з розширення можливостей заради відновлення порозуміння для лідерів громад в Україні «Мир у цифровий час»). Інститут зовнішніх культурних зв'язків (IFA) Міністерство закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина, 2022.
15. Улунова Г. Є., Сідельнік М. О. Психологічні функції пісні в умовах гібридної війни: аналіз сучасної пісенної творчості. Психосоціальна підтримка осіб з травмою війни: міжнародний досвід та українські реалії : збірник матеріалів, доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 28 лютого 2018 р. Маріуполь : ДонДУУ, 2018. С. 164-166.
16. Улунова Г.Є. Діагностична та корекційна функції метафоричних карт «COPE» у психоконсультаванні учасників бойових дій. Актуальні проблеми теоретичної та консультативної психології : матеріали У Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (21-22 квітня 2021 року) / укладачі : І.С. Булах, Н.В. Гузій, Ю.М. Кашпур. Вип. 2. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. С. 153-155.
17. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником / пер. з англ. Ш. Нодя. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. 240 с.

Інформаційні ресурси

1. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
2. Долинська Л.В., Скрипченко О.В., Огороднійчук З.В. Загальна психологія. Київ : Каравела, 2023. 464 с.
<https://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologya-skripchenko-ov-.html>
3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 388 с. <https://files.znu.edu.ua/files/TSUL/0041000.pdf>
4. Загальна психологія. Самостійна робота: метод. посібник для студентів, які навчаються за ОПП 053 Психологія, першого освітнього рівня (бакалаврського). Автор-упорядник І. М. Чорна. Тернопіль, 2024. 57 с.
<https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/46445/1/%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%20%d0%bf%d0%be%d1%81%20%d1%81%d0%b0%d0%bc%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%b0%20%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%b0.pdf>

5. Загальна та вікова психологія: навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 256 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054758.pdf>
6. **Застосування** діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: [метод. рек.] / авт.-упор.: В.М. Горленко, В.Д. Острова, Н.В. Сосновенко, І.І. Ткачук ; за заг. ред. В.Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018 р. 106 с.
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/minimumi.pdf>
7. **Застосування** діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: практичний посібник / авт.-упор.: І.І. Ткачук, Н.В. Пророк, Н.В. Лунченко, В.М. Горленко, В.Д. Острова, Н.В. Сосновенко; за заг. ред. В.Г. Панка. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 100 с.
https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741698/1/diahnostychnyi_minimum_2024.pdf
8. Канівець Т.М. Психологія праці : Лекційний матеріал до курсу : навч. посібник / Т.М. Канівець, Г.С. Фесун. – Вид. 2-ге, виправлене. – Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 132 с.
https://drive.google.com/file/d/1Kp6mLM7t71iJ6w7P_552ghaFewB21D_k/view?usp=sharing
9. Канівець Т.М., Матейчук Н.Г., Фесун Г.С. Психологія. Теоретичний та практичний аспекти : Навчальний посібник для студентів ВНЗ. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 260 с.
<https://drive.google.com/file/d/1ZQRhnmj7OqUbjuNzdntWTn2iBEmwu4xH/view?usp=sharing>
10. Москалець В. П. Загальна психологія. підручник. Київ : Ліра-К. 2020.564 с.
<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059451.pdf>
11. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
<http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
12. Пісоцький В. П., Горянська А. М. ПЗ4 Психологія. Частина 1. Загальна психологія: конспект лекцій: навч. посібн. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 259 с.
<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058076.pdf>
13. Поясок Т. Б. Беспарточна О.І., Квасник О.В., Шаполова В.В. Загальна психологія: навчальний посібник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2023. 396 с.
<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059450.pdf>
14. Практикум із загальної психології : навч. посіб. / уклад. : Т.М. Канівець, Г.С. Фесун, Н.Г. Матейчук. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 416 с. ISBN 978-966-423-956-8 <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12409>
15. Яценко Т.В. Загальна психологія. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів. Кременчук : ПП «Бітарт», 2020. 34 с.
<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0055280.pdf>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять. Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, самостійна робота та опрацювання рекомендованої літератури і матеріалів є необхідною умовою для вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації,

фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chemivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.